

Žalmy Lekcia 3 – Žalmy 23, 27, 42 – 43, 61, 84

Túžba po Bohu

Zapamätaj si PRAVDU!

Moja duša sa umára túžbou po nádvořiach Hospodina;
moje srdce i telo plesajú v ústrety živému Bohu. Žalm 84,2

1. DEŇ: Žalm 23 – Pán ako Živiteľ a Ochranca

1. Žalmistovi nič nechýbalo, pretože Pán bol jeho pastierom. Vymenuj jeho všetky rôzne potreby, ktoré mu Pán naplnil.
2. Prečítaj si Evanjelium podľa Jána 10,11-15. Kto je stelesnením pastiera v Žalme 23 a ako by ste opísali Jeho vzťah k ovciam?
3. Zamysli sa nad svojimi odpoveďami na otázky 1 a 2. Prebudila sa v tebe túžba, keď premýšľaš o dobrom Pastierovi a o tom, čo chce urobiť pre svoje ovce? Ak áno, podel sa s ostatnými o svoju odpoveď.

2. DEŇ: Žalm 27 – Pán ako Svetlo a Spása

4. S akými ťažkosťami sa zrejme Dávid stretával, keď písal tento žalm? Napíš ich čo najviac.
5. Ak by si čelil podobným ťažkostiam ako Dávid, o čo by si mohol prosiť Boha?
6. O čo Dávid prosil, po čom túžil a čo hľadal u Pána?
7. Dávid veril tomu, že sám Boh je potrebnejší ako čokoľvek iné v jeho živote. Čo je to, čo povedal Dávid v tomto žalme, čo vysvetľuje toto jeho presvedčenie?

Nauč sa PRAVDU!

Ako dobre vieš čakať na Boha? Žalmista nás vyzýva, aby sme boli silní, odvážni a čakali na Pána. Tento týždeň, keď budeš mať potrebu alebo túžbu okamžite reagovať a hľadať spôsob, ako danú vec vyriešiť sám/sama, skús počkať na Pána. Čo ti On chce povedať o tejto potrebe alebo túžbe? Kde už v súvislosti s touto vecou koná? Povedz o tom, čo si sa naučil alebo čo si si všimol, na skupinke.

3. deň: Žalmy 42 a 43 – Pán sklúčenej duše

Poznámka: Tieto dva žalmy sa čítajú ako jedna dlhá báseň s podobnou témou a refrénom.

8. Aké slovné obrazy použil žalmista, aby ukázal intenzitu svojej túžby? Po čom túžil?
9. Žalmista trpel kvôli tomu, čo mu urobili iní ľudia, a kvôli tomu, čo sa zdalo, že pre neho *neurobil* Boh. Uveď príklady oboch.
10. Aj keď sa zdalo, že Boh nekoná, ako žalmista ukázal, že Bohu stále dôveruje?

4. deň: Žalm 61 – Pán ako Skala a Útočisko

11. Dávidova túžba po Bohu sa zdala byť takmer hmotne vyjadrená. Aké slová alebo slovné spojenia to naznačujú?
12. Žalm 61,7-8 naznačuje, že Dávid túžil po niečom viac než len po úľave od ťažkých okolností. Prečítaj si 1Krn 17,11-14, kde sa píše o Božej zmluve s Dávidom. Potom si prečítaj Zj 11,15. Po kom Dávid túžil, aj keď si to plne neuvedomoval?

5. deň: Žalm 84 – Lepšie ako inde 1000 dní

Poznámka: V starozmluvných časoch, keď chcel byť Boží ľud v Božej prítomnosti, chodil do chrámu v Jeruzaleme. Keď žalm hovorí o Božom *príbytku* alebo *dome*, hovorí o chráme.

13. Zdá sa, že z tohto žalmu tryská radosť.
- Uveď niekoľko príkladov tejto radosti a kde sa o tom píše.
 - Ako by si na základe týchto veršov, ako aj z vlastnej skúsenosti, vysvetlil radosť, ktorá vzniká jednoducho zo zotrvávania v Božej prítomnosti?

Poznámka: „Údolie Baca“ možno preložiť aj ako „Údolie plaču“.

14. Žalm 84,6-8 opisuje pútnikov putujúcich k Božiemu domu na Sione alebo v Jeruzaleme.
- Cesta zahŕňala prechod cez náročné údolie. Ako našli pútnici povzbudenie, aby pokračovali?
 - Povzbudil vás niekedy Boh počas obdobia plaču? Ak áno, ako?
15. Dozvedel/a si sa v tomto žalme niečo o Bohu, čo prehĺbilo tvoju túžbu po Ňom? Ak áno, môžeš sa o to podeliť s ostatnými na skupinke.

Aplikuj PRAVDU!

Keď chceli byť Izraeliti v Božej prítomnosti, chodili do chrámu v Jeruzaleme. Teraz však Boží Duch žije v tých a s tými, ktorí uverili v Krista. Ak patríš Ježišovi, môžeš sa s Ním stretnúť kdekoľvek. Kam ideš a čo robíš, keď sa chceš tešiť z Ježišovej prítomnosti? Povedz o tom na skupinke.

6. DEŇ: Účasť na vyučovaní

Lekcia 3 Výklad

Túžba po Bohu

Žalmy 23, 27, 42 – 43, 61, 84

Boh nás stvoril, aby sme sa tešili zo vzťahu s Ním. V týchto žalmoch túžili byť žalmisti v Božej blízkosti a prebývať v Jeho prítomnosti. Vyjadrovali túžbu po duchovnej blízkosti s Bohom, ktorú máme aj dnes.

Žalm 23. Krása a uistenia tohto žalmu z neho urobili obľúbený biblický úryvok. Dávid tu opisuje Boha ako svojho pastiera a hostiteľa. Dávid tu použil obrazy zelených pasienkov a pokojných vôd, aby ukázal, ako sa Pán stará o svoje ovce. Boh sa postaral aj o Dávida. Dávid však vedel, že život nie je vždy iba pokojný. Niekedy nás život vedie cez desivé údolia. A Pán chráni a utešuje svoje deti aj tam. Či už to bolo ťažké alebo príjemné, Dávid chcel, aby ho Boh viedol po spravodlivých cestách.

Dávid tiež použil prirovnanie k štedrému hostiteľovi, aby ukázal Pánovo zaopatrenie a ochranu. Pán mu pripravil hostinu, pomazal mu hlavu a naplnil jeho pohár až po okraj. Dávid sa mohol tešiť z hostiny, aj keď jeho nepriatelia stáli neďaleko a pozorovali ho. To preto, lebo vedel, že ho Boh chráni. Dávid opísal svoju skúsenosť s Božou starostlivosťou slovami *dobrota a milosť*. Dávid poznal tohto dobrého a milosrdného pastiera len ako „Hospodina“. Z Jn 10,11 však tohto pastiera poznávame ako Ježiša. On je ten dobrý pastier, ktorý položil svoj život za svoje ovce. On je živiteľ a ochranca, po ktorom túžime na ceste k spravodlivosti.

Premýšľaj o nasledovaní dobrého pastiera. Kto rozozná, čo je najlepšie, pastier alebo ovce? Niekedy si my, ako „ovce“ v tomto prirovnaní, myslíme, že vieme, čo je najlepšie. Ideme svojimi vlastnými cestami – ale skončíme viac zranení, zmätení a v úzkostiach! Ježiš je ten „Pastier... vašich duší“ (1Pt 2,25). On vie, čo naozaj potrebujeme.

Žalm 27. Dávid nazval Boha svojím svetlom a spásou. Písmo dáva pravidelne do protikladu svetlo a tmu. Svetlo opisuje zažitie Božej spásy a potešenia (pozri Ž 4,7; Ž 18,29; Ž 43,3). Aj keď sa k nemu priblížili nepriatelia, Dávid sa ich nebál, ani z nich nemal hrôzu, ale túžil zostať v Božej prítomnosti a bezpečí. Jeho dôvera pramenila z poznania Božieho charakteru a z toho, že zostával v Jeho blízkosti. Dávidovu túžbu po Bohu vidíme najjasnejšie v 27,4: viac, než po čomkoľvek inom, túžil byť Dávid v Pánovej prítomnosti a tešiť sa z Jeho nádhery. Túžil po samotnom Bohu. Bol úplne zaujatý poznávaním Boha.

Dávid však vedel, že nie je možné prebývať v Božej prítomnosti bez toho, aby najprv riadne zaplatil za hriechy. Prístup k Bohu umožňuje obeta. Preto prinášal obety a popritom radostne kričal a spieval Pánovi. Dnes naša nádej na dôverný vzťah s Bohom úplne závisí od Ježišovej obety za naše hriechy. On jediný nás môže priviesť k Otcovi (pozri Jn 14,6; Heb 9,22).

Po prinesení obetí prosil Dávid Boha, aby sa od neho neodvrátil. Chcel žiť Božím spôsobom. Dávid nám ukazuje, že vzťah s Bohom nie je len o emóciách. Znamená to nasledovať Ho a poslúchať Ho aj v ťažkých časoch. Dávid zakončil svoju modlitbu uistením, že Boh požehná ľud. Nabádal ich, aby v modlitbách čakali na Boha. Hľadanie Pána premieňa úzkosť a strach na dôveru, ktorá nám umožňuje čeliť životu s odvahou.

Žalm 42 a 43. Pôvodne zrejme tieto dve kapitoly tvorili jeden žalm. Oba obsahujú spoločný refrén: „Prečo si sklúčená, moja duša, prečo sa znepokojuješ? Čakaj na Boha, ešte mu budem ďakovať, svojmu Spasiteľovi, svojmu Bohu.“ Autor prirovnal túžbu svojej duše po Bohu k tomu, ako dychtí jeleň po vode. Život v Božej prítomnosti je totižto rovnako nevyhnutný ako voda! No namiesto osviežujúcej duchovnej vody mal žalmista slané slzy, slzy kvôli posmechu. Kládol si otázku: Kde je Boh? Jeho spomienky na radostné púte do Jeruzalema v minulosti znásobili jeho pocit, že je vylúčený z Božej prítomnosti. Vidíme jeho vnútorný nepokoj – napätie medzi dušou, ktorá si zúfa a vierou, ktorá dúfa.

V Ž 42,8 sa žalmista cítil byť premožený Bohom, akoby sa cez neho valili rozbúrené vody. Potom jeho nepriatelia jeho utrpenie ešte zhoršili tým, že sa pýtali: „Kde je tvoj Boh?“ (Ž 42,11) Hoci si žalmista spomínal na Boha, pýtal sa, či si Boh spomína na neho. Žalmista však bojoval proti útlaku svojich nepriateľov tým, že si pripomínal, že má mať stále nádej v Bohu. Nekonečné slzy v 42,4 kontrastujú s vytrvalou láskou a piesňou v Ž 42,9.

V Ž 43,1-4 vidíme žalmistu, ako prosí Boha, aby bol jeho právnym zástupcom. Prosí Boha, aby ho obhájil a zmiernil jeho smútok (pozri 42,10; 43,2) tým, že zošle svoje svetlo a pravdu. So žalmistom bolo zle zaobchádzané, bol oklamán, ale dôveroval Bohu, že sa s Ním stretne pri oltári v Jeho svätom príbytku. Tam žalmista opäť nájde radosť a bude vzdávať chválu Pánovi. Sklamaná duša tak príde pred Boha a bude Ho chváliť. Tento žalm nám ukazuje, že sa musíme rozhodnúť, či budeme upierať svoj zrak na okolnosti alebo na Boha. Boh je s nami a je schopný pozdvihnúť naše unavené duše.

61. žalm. Táto Dávidova pieseň je vzorovou modlitbou pre každého, kto sa cíti slabý a túži po Božej sile. Hoci bol Dávid kráľom, dáva slová túžbam celého Božieho ľudu. Dávid začal prosbou, aby Boh vypočul jeho volanie. „Končiny zeme“ sú metaforou duchovnej vzdialenosti. Dávid bol na konci svojich vlastných síl a odvahy. Túžil po úkryte v Bohu – mieste podobnom pevnej skale, kde by mohol byť v bezpečí.

Obrazy stanu a krídel v 61,5 ukazujú, že Boh je nielen silný, ale aj jemný. Stan bol Božím príbytkom na zemi (pozri Ex 33,7.9). Krídla znamenajú Božiu láskyplnú starostlivosť. Dávidova modlitba ukazuje jeho presvedčenie, že cesta, ako sa vyrovnáť s ťažkosťami, je vrátiť sa do Božej prítomnosti. Čím bližšie bol k Bohu, tým bezpečnejší bol Dávidov život a kráľovstvo. V časoch stresu sa aj my môžeme spoliehať na silu a starostlivosť nášho milujúceho Boha namiesto našich slabých schopností.

Dávid vedel, že Boh počul jeho sľuby a urobil ho kráľom nad Jeho ľuďom. Boh uzavrel s Dávidom zmluvu, že jedného z jeho potomkov posadí na večný trón (pozri 1Krn 17,11-14). Dávid sa odvolával na tento prísľub, keď povedal: „Nech večne tróni pred Bohom.“ Boh na túto modlitbu odpovedal o 1000 rokov neskôr v Ježišovi, často nazývanom ako „syn Dávidov“. Keď je Ježiš Kristus na tróne, Božie požehnania prúdia z Ježiša na všetkých, ktorí sú spasení. Hoci Dávid nepoznal Ježiša, vedel, čo chce Boh urobiť prostredníctvom svojho pomazaného kráľa. S touto dôverou mohol Dávid uctievať Boha – svoje útočisko a pevnú vežu. Boh je tou najväčšou posilou pre slabé srdcia.

Žalm 84. Zo všetkých žalmov tohto týždňa možno práve tento žalm najlepšie ukazuje túžbu po Bohu vyjadrenú v Žaltári. Žalmista túžil po Bohu tak veľmi, že bol slabý a takmer omdlel. Riešením bolo vstúpiť na Hospodinove nádvorie v Jeruzaleme. Štyrikrát nazval Boha Bohom zástupcov – veliteľom nebeských vojsk. Všetky mocnosti na nebi a na zemi sú pod Pánovou autoritou. Vo svete, ktorý sa často zdá byť, akoby sa vymkol spod kontroly, zdieľame túto túžbu spolu so žalmistom.

Žalmista nazýva „blahoslavenými“ tých, ktorí bývajú v Božom dome a spievajú na Jeho chválu. To opisuje hlbokú radosť založenú na vzťahu s Bohom, a nie na okolnostiach. Keď mali Boží pútnici na ceste do Jeruzalema ťažkosti, našli v ňom silu. Vyprahnuté údolie odkazuje na vysušenú krajinu, kde Boží ľud našiel v Bohu občerstvenie. Naša cesta ku skutočnému spoločenstvu s Bohom je často plná skúšok. Avšak aj počas našich púštnych skúseností nás môže občerstviť. Boh dáva duchovne vyprahnutým svoju životodarnú vodu.

Premýšľaj o Ježišovej ponuke dať nám „živú vodu“. V Evanjeliu podľa Jána 7,37-38 pozval Ježiš každého, kto je smädný, aby prišiel k Nemu a napil sa. Povedal, že každý, kto v Neho uverí, dostane Ducha Svätého a že z jeho vnútra potečú prúdy živej vody. Je tvoja duša vyprahnutá a smädná? Túžiš po tom, aby si uhasil svoj duchovný smäd? Popros Ježiša, aby ti dal Jeho živú vodu!

Ďalej žalmista prosil Pána, aby priaznivo hľadel na izraelského kráľa. Kráľ slúžil ako štít Izraela. Bol tiež zodpovedný za vedenie ľudu pri rozvíjaní jeho zmluvného vzťahu s Bohom. V rámci tohto vzťahu nemal Boh odoprieť svojmu ľudu nič dobré. Niet divu, že žalmista by dal prednosť jedinému dňu v Pánovom dome pred tisícim dňi inde. Na záver ubezpečil, že požehnanie a dôvera sú úzko spojené. Putovanie nikdy nie je ľahké. Musíme dôverovať Bohu natoľko, aby sme opustili staré pohodlie a mierili k novým horizontom – za niečím – za Niekým.

Zosobni si PRAVDU!

V Žalmoch 42 a 43 povedal žalmista svojej sklúčenej duši, aby „čakala na Boha“ – mala nádej v Bohu. Ako by si mohol/mohla povzbudiť svoju vlastnú dušu k nádeji a viere?

Zapíš si niekoľko nápadov a vráť sa k nim, keď budeš prechádzať búrkami života.
